

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 129, ЧИСЛО 20, П'ЯТНИЦЯ, 20 ТРАВНЯ 2022 РОКУ

1893

Vol. 129, No. 20, FRIDAY, MAY 20, 2022

\$2.00

Відбулася 40-ва Звичайна Конвенція Українського Народного Союзу

13-15 травня у Центрі Спадщини на Союзівці, що в Кергонксоні, Нью-Йорк, відбулася 40-ва Звичайна Конвенція Українського Народного Союзу. Делегати конвенції обрали Романа Гірняка президентом/головним виконавчим директором, а також членів Корпоративної ради директорів УНСоюзу. Ці особи розпочнуть свої повноваження 1 липня. Детальніше повідомлення про 40-ву Звичайну Конвенцію УНСоюзу з'явиться у наступному числі „Свободи“. (Фото: Майкл Голд)

Президент України зустрівся з делегацією Сенату США

КИЇВ. – 14 травня Президент України Володимир Зеленський провів зустріч з делегацією верхньої палати Конгресу США на чолі з лідером республіканської меншости в Сенаті Мітчеллом Макконнеллом, яка перебував з візитом в Україні.

В. Зеленський зазначив, що сьогодні Україна бореться з російським агресором, захищаючи не лише свою державу, а й демократичні цінності

та свободи, право народів вільно обирати власне майбутнє.

Президент відзначив особливу роль США у посиленні санкційного тиску на Росію. Президент назвав визначною подією для України набрання чинності американським законом про ленд-ліз та захист демократії в Україні.

Пресслужба
Президента України

Президент України Володимир Зеленський з делегацією Конгресу США.

Україна перемогла на Євробаченні

Ukraine	631	Lithuania	128
United Kingdom	466	Australia	125
Spain	459	Azerbaijan	106
Sweden	438	Switzerland	78
Serbia	312	Romania	65
Italy	268	Belgium	64
Moldova	253	Armenia	61
Greece	215	Finland	38
Portugal	207	Czech Republic	38
Norway	182	Iceland	20
Netherlands	171	France	17
Poland	151	Germany	6
Estonia	141		

Гурт „Kalush Orchestra“ спостерігає за переможним вислідом голосування.

КИЇВ. – Гурт „Kalush Orchestra“ переміг у фіналі „Євробачення-2022“. За результатами підрахунку голосів професійного журі та глядачів конкурсу, Україна здобула 631 точку, з величезним відривом випередивши Британію з 466 точками та Іспанію, яка набрала 459 точок. Найбільшу кількість точок – 12 – Україні віддали національні журі Польщі, Молдови, Латвії, Румунії, Литви. Українське національне журі свої 12 точок віддало Великій Британії. Гурт виступив з пісню „Stefania“. Після виступу гурт зі сцени звернувся із закликком

врятувати захисників Маріуполя із „Азовсталі“. Україну підтримали й деякі інші учасники конкурсу. Зокрема ісландський гурт „Systur“ завершив виступ фразою „Мир для України“. Представник Німеччини оформив свою гітару у кольорі українського прапора та написав на ній „Peace“. Український гурт „Kalush Orchestra“ переміг у фіналі „Євробачення-2022“. Це третя за рахунком перемога України у цьому конкурсі за весь час – після Руслани у 2004 році та Джамали у 2016-му.

Укрінформ

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Знищили світову колекцію

ХАРКІВ. – Війська Росії повністю знищили єдиний в Україні Національний центр генетичних ресурсів рослин. Насіння вже готували до сівби (для сортооновлення, коли раз на кілька років засівається наявне насіння та закладається на зберігання нове), але все перетворилося на суцільний попіл. Це світова колекція. В тому числі сорти, яким сотні років, старовинні, яких уже не можна відновити. В банку зберігалось понад 160 тис. сортів і гібридів із усього світу. Навіть за часів гітлерівської Німеччини, коли в окупації була вся Україна, німці не знищували цієї колекції, а навпаки намагалися зберегти, бо знали, що їхнім нащадкам це знадобиться. (Укрінформ)

■ Загинули 15 молодих жінок

МАРІЮПОЛЬ. – На металургійному комбінаті „Азовсталь“ загинули 15 молодих жінок – військових, медичних працівників. Про це повідомив мер міста Вадим Бойченко. Він нагадав, що депутати міської ради звернулися до Міністерства закордонних справ України з проханням задіяти всі міжнародні інструменти для порятунку українських захисників. На „Азовсталі“ гинуть молоді українські сім'ї, бо вже більше двох місяців українські захисники тримають оборону комбінату. На підприємстві військові перебувають цілими сім'ями і разом захищають, разом підтримують один одного і разом, на жаль, гинуть. Росіяни не припиняють спроб зайти або заблюкувати вихід із бункерів „Азовсталі“. В укриттях заводу перебувають близько 600 тяжкопоранених бійців, яким через відсутність медикаментів і брак медиків не можуть надати належну допомогу. (Укрінформ)

■ Зеленський провів зустріч зі студентами США

КИЇВ. – Президент Володимир Зеленський 16 травня провів онлайн-зустріч зі студентами найбільших американських вищих шкіл, із якими поспілкувався про ситуацію в Україні та опір українців російській агресії. До зустрічі долучилися представники близько 50 університетів, зокрема Yale University, Harvard University, Boston University, Duke University, Cornell University, Brown University. Прямую трансляцію дивилися близько 5,500 студентів. Президент В. Зеленський від початку вторгнення Росії виступив зі зверненнями до парламентів США, Канади, Японії, Австралії, багатьох європейських країн. Він також заявив про намір розширити географію виступів на країни Африки та Азії. (Укрінформ)

■ Шуфрич залишив Україну

КИЇВ. – Народний депутат від проросійської партії „Опозиційна платформа – За життя“ Нестор Шуфрич виїхав з України через пункт „Порубне“ на українсько-румунському кордоні. Н. Шуфрич зазначив, що є батьком трьох неповнолітніх дітей, один з яких потребує термінової лікарської консультації. Він запевнив, що планує повернутися в Україну до 23 травня. 4 березня 206-ий батальйон тероборони затримав Н. Шуфрича, коли він фотографував блокпост. Під час затримання він разом зі своїми охоронцями відстрілювався від представників тероборони. Проти Н. Шуфрича відкрили кримінальне провадження. (Укрінформ)

■ Японія приймає біженців

ТОКІО. – З початку російського вторгнення в Україну влада Японії дозволила в'їзд 800 евакуйованим українським біженцям. Про це заявив Надзвичайний і повноважний посол України в Японії Сергій Корсунський. „Ми вдячні Японії, яка відкрила свої двері в часи коронавірусу. Що стосується українських евакуйованих, то до Японії вже прибули 800 людей. Про них піклуються. Вони мають місце, де жити, джерело доходу. Ми з ними зустрічаємося в різних містах, у різний час“, – сказав він. Посол також зазначив, що на постійній основі в Японії мешкають близько 2,000 українців, які, зокрема, працюють у місцевих університетах та компаніях. (Укрінформ)

Битва за Україну

Оперативна інформація Генерального штабу станом на 17 травня.

Вікно можливостей для окупантів закривається, їхні сили на межі виснаження, а тому вони роблять останні ривки, щоб досягти хоч якогось значимого результату. Основні їхні зусилля сконцентровані на оточення Сіверодонецької агломерації, а також вихід на північні окраїни Слов'янська та південні Костянтинівки.

* * *

На Слов'янському напрямку ворог намагався покращити тактичне положення в районі населеного пункту Довгеньке, успіху не мав. На Сіверодонецькому напрямку, за підтримки артилерії, окупанти наступають у напрямку Боровеньки та

Мапа активних бойових дій із російськими військами станом на 11:00 18 травня 2022 року (Еспресо)

Сіверодонецьк. На Донецькому напрямку окупанти наступають на всій лінії зіткнення. На Бахмутському напрямку противник намагався проврати оборону наших військ, успіху не мав, відійшов.

(Закінчення на стор. 11)

Вивезення захисників „Азовсталі“

Поранені українські вояки – герої оборони Маріуполя. (Фото: ОСЗП „Азов“)

МАРІЮПОЛЬ. – 16 травня окупанти домовилися з українськими захисниками „Азовсталі“ про відкриття коридору для поранених бійців у напрямку Новоазовська (територія „ДНР“). Вночі 17 травня з „Азовсталі“ до медичного закладу в окупованому Новоазовську евакуйовано 53 важкопоранених військових. Ще 211 осіб через гуманітарний коридор були доправлені в Оленівку.

Віцепрем'єр-міністерка, міністерка з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій Ірина Верещук повідомила, що після стабілізації стану важкопоранених військових, яких евакуювали з „Азовсталі“, їх обміняють на російських вій-

ськовополонених.

Перед цим ввечері 16 травня командир полку „Азов“ Денис Прокопенко заявив, що захисники Маріуполя виконали наказ і 82 дні відтягували на себе переважаючі сили противника.

Завод „Азовсталь“ став останнім оплотом оборони українських військ у Маріуполі після того, як більша частина території міста перейшла під контроль російських військових.

7 травня українська влада заявила про евакуацію з приміщень заводу всіх жінок, дітей та літніх

(Закінчення на стор. 15)

Українські моряки пошкодили російський корабель

У результаті дій українських моряків Росія втратила 12 травня поблизу острова Зміїний нове судно тилового забезпечення „Всеволод Бобров“, спу-

щене зі стапелів у 2016 році. Про пошкодження і займання судна внаслідок удару підрозділу ЗСУ повідомив речник Одеської обласної військової адміністрації Сергій Братчук.

Судно тилового забезпечення „Всеволод Бобров“. (Фото: Думская)

За даними керівника Інституту чорноморських стратегічних досліджень Андрія Клименка, судно „Всеволод Бобров“ зайнялося в ніч проти 12 травня.

Протягом останніх тижнів поблизу острова Зміїний силами ЗСУ підбито або знищено пів десятка кораблів і катерів Росії включно з флагманським крейсером „Москва“.

Укрінформ

ТОЧКА ЗОРУ**Про поспіх перейменувань**

Левко Хмельковський

Війна з Росією викликала в українському суспільстві жагу перейменувань вулиць і знищення пам'ятників культурним діячам, пов'язаним з Росією. Вулиці пропонують переназвати на честь видатних постатей української історії та культури. Низка вулиць вже отримала нові назви під час недавньої декомунізації України. Деякі мають назви регіонів Росії, імена більшовицьких діячів або мистців, які не мають взаємин з історією чи культурою України.

Секретар Київської ради Володимир Бондаренко у коментарі „Українській правді“ повідомив: „Ідентифіковані 279 об'єктів, які пов'язані з країною-агресором та її союзниками, і які потребують перейменування. Але їх може бути й більше. Наразі ми чекаємо пропозиції від мешканців“.

Група львів'ян запропонувала перейменувати понад 30 вулиць міста. Основна причина – ці люди не були у Львові. Цю причину називають і в інших містах. У Львові йдеться зокрема про вулицю Брюлова, який був одним із учителів Тараса Шевченка та одним з ініціаторів його викупу з кріпацтва. Це стосується і вулиці Жуковського, названої на честь російського поета, який теж був ініціатором звільнення Шевченка.

Серед тих, кого має охопити дерусифікація, Ілля Мечников – український науковець, один з основоположників еволюційної ембріології, імунології та мікробіології, який народився в Іванівці Харківської губернії, навчався у Харківській гімназії та на відділенні природничих наук Харківського університету, який закінчив 1864 року.

Чимала частина життя і творчості Михайла Врубеля пов'язана з Києвом. Він виконав стінописи Кирилівської церкви XII ст., у Володимирському соборі за ескізами Врубеля виконано орнаменти на внутрішніх стінах храму. Його дружиною була відома оперна співачка Надія Забіла-Врубель, вихованка. Їхній син помер у Києві, похований на Байковому кладовищі.

Письменник Володимир Короленко народився в Житомирі, жив і помер у Полтаві. З 1990 року Національною спілкою письменників України присуджується премія його імені. У Львові пишуть, що В. Короленко „не мав жодного стосунку до Львова попри те, що мав українське походження, народився і помер в Україні“. Композитор Петро Чайковський теж „не мав жодного стосунку до Львова і був опосередковано пов'язаний з Україною, насамперед через походження“.

Особливі суперечки викликали вулиці Пушкіна і Лермонтова, які насправді не були чистокровними росіянами, бо Пушкін був правнуком африканця Абрама Ганібала, а Лермонтов походив від шотландського поручика Джорджа Лермонта, полоненого Росією. Обом судилося бути засланими царського уряду, причому Пушкінові – в Україні.

Вважають, що неперебування певної відомої

особи в даному місті може бути підставою для перейменування вулиці. Шевченко не був в Нью-Йорку чи Тбілісі, але на честь його названі вулиці у цих містах, як і у багатьох країнах. Адже йдеться про вшанування славетних осіб в усьому світі і в Україні не варто називати вулиці в містах і селах лише на честь своїх земляків. Це вже хуторянське обмеження культури. Зберігаючи імена відомих людей, ми оберігаємо світовий рівень культури в Україні.

Політолог Тарас Радь, член ініціативної групи з перейменування топоніміки Львова, пише: „Ініціатива з дерусифікації урбанонімів Львова хоч і зумовлена обставинами повномасштабної військової агресії Росії проти України, проте ґрунтується не на емоційній, а на раціональній основі усвідомлення необхідності завершення процесу перейменування старих назв колоніального минулого – але вже в новому історичному контексті, згідно з духом часу, суспільного запиту, виходячи з нових сенсів та символів. Тобто, у відповідності до українського нарративу. Ініціативна група напрацьовувала свою пропозицію протягом трьох тижнів на основі внутрішньої дискусії та компромісу. Стихійність цього процесу в масштабах України не є перешкодою для системної, зваженої та вдумливої роботи з холодним розумом в окремо взятій громаді“.

Але саме до такої зваженості закликає історик Іван Сварник, член комісії з перейменувань вулиць і площ Львова з 1990 року: „Колеги готові віддати москалям якщо не Гоголя (про культурну ідентичність якого, до речі, також довго точилися дискусії), то принаймні кровно пов'язаного з Україною письменника Антона Чехова, математика світової слави Софію Ковалевську (уроджену Корвин-Круковську, українку, професорку Стокгольмського університету), письменника Володимира Короленка з Житомира, двотомник якого, попри негативне ставлення цього письменника до Центральної Ради, С. Єфремов видав 1922 року, славного математика Миколу Лобачевського, нащадка козацького роду композитора Петра Чайковського, народженого в Немирові поета Миколу Некрасова, який написав чудовий вірш „На смерть Шевченка“. Не кажу вже про Михайла Врубеля, який розписав у Києві Кирилівську церкву й Володимирський собор та реставрував фрески Софії Київської. Я цілком свідомий того, що нинішні процеси деколонізації України значною мірою відбуваються стихійно й пов'язані з бажанням народу хоч чимось долучитися до боротьби проти москалів.“

Найпростішим кроком у цьому є знесення мілітаристського монумента, ліквідація чужої назви, перегляд репертуарів театрів, фондів музеїв і бібліотек. Однак у всьому цьому, на моє глибоке переконання, потрібні не запал, а зваженість і холодний розум. Як каже народна мудрість, „сім разів відміряй...“.

(Закінчення на стор. 11)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ**■ Сироти поїхали у Велику Британію**

Львів. – Зі Львівщини вперше скерували на тимчасове проживання у Велику Британію дітей-сиріт та позбавлених батьківського піклування, яких евакуювали із зони бойових дій. Про це повідомив начальник Львівської обласної адміністрації Максим Козицький. Поїхали 109 дітей з Дніпропетровської та Харківської областей разом з опікунами, прийомними батьками та батьками-вихователями. Це вдалося завдяки співпраці Служби у справах дітей з громадською організацією „Українська медична комісія“ та „Aerial Recovery Group“. Найближчим часом плянують скерувати на тимчасове проживання у Велику Британію ще 50 дітей. У закладах Львівщини на сьогодні проживає близько 1,000 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, із гарячих точок України. (Укрінформ)

■ У Києві почали лікувати липу Петра

Почали лікувати липу Петра Могили КИЇВ. – „Київзеленбуд“ почав лікувати липу Петра Могили. Спершу слід очистити рану, яка утворилася на зламі дерева. Наступним кроком є санітарна обрізка гілок, щоб липа могла тримати рівновагу. Буде встановлено тимчасову опору, які підтримуватиме найважчі гілки. 12 травня Київ накрив буревій зі зливою. Негода ламала дерева, подекуди вириваючи їх разом із корінням. Сильним вітром була пошкоджена липа, яку, за легендою, посадив Митрополит Петро Могила в 1635 році. (Укрінформ)

■ Заборонили Компартію

КИЇВ. – Рішення суду про заборону Комуністичної партії України вступило у законну силу. Представниця Верховної Ради у Конституційному суді Ольга Совгіря розповіла, що через майже сім років після ухвалення так званого „закону про декомунізацію“ в Україні остаточно заборонено Комуністичну партію. Закон про декомунізацію від 9 квітня 2015 року був ухвалений Верховною Радою. Ним передбачалося засудження комуністичного режиму і заборона пропаганди його символіки, але питання про заборону Комуністичної партії України мав вирішити суд. Окружний адміністративний суд Києва 16 грудня 2015 року припинив діяльність КПУ, але це рішення було оскаржене в апеляційному порядку і не набуло законної сили. Всього цей час Комуністична партія України продовжувала існувати і навіть отримувала членські внески, хоча і була усунута від виборчого процесу. Нещодавно Шостий апеляційний адміністративний суд завершив розгляд апеляційної скарги у цій справі і відмовив у її задоволенні, в результаті чого рішення суду про заборону Комуністичної партії України вступило у законну силу. (УНІАН)

■ Посівна під час війни

КИЇВ. – Аграрії вже засіяли майже 10 мільйонів гектарів сільгоспугідь з 11.45 млн запланованих. Це 64 відс. від площ під ярими зерновими та олійними в 2021 році. Плянові площі під ярі зернові та олійні в цьому році орієнтовно складуть на 3.5-4 млн гектарів менше, аніж минулого року. Про це повідомила Українська зернова асоціація. (УНІАН)

■ На полонених виділено гроші

КИЇВ. – Кабінет міністрів України виділив 43.7 млн грн на утримання російських військових у таборах та дільницях для військовополонених. Міністерство внутрішніх справ створило сайт „Шукай своїх“ з інформацією про російських військових, які потрапили в полон або загинули під час війни в Україні. Також майже відразу після російського вторгнення Міністерство оборони України відкрило „гарячу лінію“ для батьків та інших родичів полонених російських військовослужбовців, де можна було дізнатись про долю своїх близьких. За інформацією СБУ, станом на 5 травня відбулося вже дев'ять обмінів полоненими. Додому повернулися 324 українських полонених. (Урядовий портал)

Нагородили українських журналістів

Георгій Лук'ячук

У США Колумбійський університет оголосив 9 травня лавреатів Пулітцерівської премії 2022 року: цьогоріч найпрестижнішою нагородою в журналістиці відзначили роботи про напад прихильників Трампа на Капітолій, виведення американських військ з Афганістану та боротьбу з COVID-19 в Індії.

Жюрі Пулітцерівської премії відзначили у 2022 році спеціальною нагородою українських журналістів, котрі з мужністю та витривалістю висвітлюють війну в Україні, розв'язану Росією: „Пуллітцерівський комітет із задоволенням присуджує особливу відзнаку журналістам України за їхню мужність, витривалість та відданість правдивому висвітленню подій під час безжального вторгнення Володимира Путіна в їхню країну та його пропагандистської війни в Росії. Незважаючи на бомбардування, викрадення, окупацію та навіть

смерть своїх колег, вони наполегливо намагаються надати точне відображення жахливої реальності, що робить честь Україні та журналістам у всьому світі“.

Від 24 лютого 2022 року в Україні загинуло понад 20 журналістів.

Цьогоріч було вручено й інші колективні нагороди. Зокрема, за суспільну діяльність відзначено редакцію „Washington Post“. За випуски екстрених новин нагороду отримала команда „Miami Herald“. За висвітлення загальнонаціональної тематики вшановано команду „The New York Times“.

Пуллітцерівську премію заснував Джозеф Пулітцер, угорсько-американський журналіст і видавець газети, який залишив гроші Колумбійському університету після своєї смерті в 1911 році. Частина його спадщини була використана для створення Школи журналістики в 1912 році та встановлення Пулітцерівської премії, яку вперше вручили в 1917 році.

АМЕРИКА | СВІТ

■ Фінляндія подається на членство НАТО

ГЕЛЬСІНКИ. – Парламент Фінляндії „Едускунта“ 17 травня проголосував 188-8, щоб дати згоду на подання країни вступити до НАТО. Голосування було формальністю, бо двома днями раніше Президент Савлі Ніністо й Прем'єр-міністр Санна Марін оголосили, що Фінляндія планує вступити до альянсу. Президент України Володимир Зеленський схвально відгукнувся на це рішення, після того як Президент С. Ніністо зателефонував йому 12 травня. Від початку вторгнення Росії в Україну, публічна підтримка фінів для вступу до НАТО зростає з 20 відс. до 76 відс. На пресконференції 11 травня, С. Ніністо звинуватив Москву за це: „Ви це спричинили. Гляньте в дзеркало“. Пека Гавісто, міністер закордонних справ Фінляндії, сказав Комітетові закордонних справ Європейського Парламенту 12 травня, що поведінка Росія призвела до цього рішення Фінляндії, яка розділяє 830-милевий кордон з Росією. Того дня Прем'єр Британії Борис Джонсон підписав пакти безпеки зі Швецією та Фінляндією. На запитання репортерів, чи британські війська були б вислані у Фінляндію в разі „можливого конфлікту з Росією“, прем'єр відповів: „Думаю, що урочиста проклямація є виразною сама в собі... на випадок нападу на когось з нас, тоді так, ми прийдемо на поміч один одному, включно з військовою допомогою“. („www.yahoo.com“)

■ Швеція подає заяву на членство НАТО

СТОКГОЛЬМ. – Прем'єр-міністр Швеції Магдалена Андерссон офіційно оголосила 16 травня, що країна подає заяву на членство в НАТО. Вона додала, що Стокгольм є проти розміщення на своїй території постійних баз НАТО чи ядерної зброї. Швеція та Фінляндія подадуть свої аплікації на вступ одночасно. „Ми завершуємо одну епоху і починаємо іншу“, – сказала М. Андерссон на пресконференції. Її публічно підтримав Ульф Крістерссон, провідник найбільшої опозиційної партії країни. За її словами, доки відбувається процес приєднання до альянсу, країна є у вразливому становищі. Стокгольм очікує, що всі 30 членів альянсу одночасно ратифікують аплікацію Швеції. Водночас М. Андерссон заявила, що Швеція не хоче ядерної зброї чи постійних військових баз НАТО на своїй території. Швеція була невідчужливою країною два століття, а Фінляндія – майже 80 років, і до нападу Росії на Україну більшість громадян обох країн були проти вступу у військові блоки. Великобританія, США та інші країни НАТО обіцяють Швеції та Фінляндії гарантії безпеки на період до офіційного вступу до альянсу. („BBC Україна“)

■ Визнати Росію спонсором тероризму

СТОКГОЛЬМ. – Провідник сенатської меншости Мич МекКанел з Кентакі 15 травня закликав Президента Джо Байдена, щоб США визначили Росію державою-спонсором тероризму. Він це сказав на зустрічі з репортерами в Стокгольмі, де перебував на шляху з України. Днем раніше, М. МекКанел разом з іншими республіканськими сенаторами Сузен Калінс (Мейн), Джан Барасо (Вайомінг) і Джан Корнин (Тексас) несподівано прибули до Києва на зустріч з Президентом Володимиром Зеленським, де запевнили його в „переважаючій двопартійній“ підтримці України в Конгресі США. Досі статус „держави-спонсора тероризму“ США надали лише чотирьом державам: Північній Кореї, Кубі, Сирії та Іранові. („Newsweek“)

■ Війна в Україні впливає на Китай

ВАШІНГТОН. – Директор Центрального розвідувального управління (CIA) Віліям Бірнс сказав 7 травня, що Китай пильно стежить за війною Росії в Україні, яка впливає на опінію його комуністичних провідників щодо Тайваню, самоврядного острова, на який Пекін має претензії. В. Бірнс виступав у Вашингтоні на заході для газети „Financial Times“. Він сказав, що Китай був вражений запеклим опором України та економічними коштами й наслідками, які Росія мусить терпіти. Директор CIA не думає, що це змінить намір Китаю „возз'єднати“ Тайван з материком. Китай не засудив війну Росії в Україні та критикував західні санкції на Росію. („Reuters“)

Війську допомагають діти

Олександр Вівчарик

СМІЛА, Черкаська область. – 1 травня юні вихованці місцевого „Арт-центру“ провели благодійну акцію. Вони виставили в центрі міста свої малюнки, листівки, вишивки, вироби з глини. Усе це міг придбати кожен охочий. За кілька годин було зібрано для війська України майже 5,000 грн.

„Арт-центр“ створила

Благодійна акція „Арт-центру“ в Смілі. (Фото: Олександр Вівчарик)

Керівник „Арт-центру“ Юля Кучеренко (зліва) і її помічниця Аня Мельник.

Юля Кучеренко, яка була студенткою факультету образотворчого мистецтва Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова в Києві.

Їй допомагає її подруга Аня Мельник – теж випускниця педагогічного університету. Вона зосереджена на пошитті необхідного спорядження для війська. Усе пошите і зібране юні волонтери відправляють на передову, де воює батько Юлі Кучеренко, а також інші воїни зі Сміли. Відправляють на фронт і намальовану мапу України, до створення якої долучилися всі діти, які були на майдані Слави в Смілі. Поїдуть до воїнів і ті малюнки, які не встигли продати.

Руйнують радянські пам'ятники

Статуї та меморіяли, які прославляли СРСР та Червону армію, у кількох європейських країнах вже знесли. Це реакція на масштабне вторгнення Росії до України. Хвиля обурення прокотилася по всій Європі після того, як Росія 24 лютого розпочала війну проти України.

Пам'ятний камінь радянського часу вилучили в Парафії Мадлена у Латвії, що за 60 кілометрів на схід від Риги. На камені були висічені слова: „26 вересня 1944 року Радянська армія звільнила Мадлієну від німецько-фашистських загарбників“. Рада муніципалітету Огре, до якого входить Парафія Мадлена, оголосила наприкінці квітня, що прибере п'ять пам'ятних каменів, встановлених на честь Червоної армії в регіоні. Камінь Мадлена був першим із них.

У 2017 році Польща ухвалила закон про заборону пам'ятників, які „символізують або пропагують“ тоталітарні режими. Закон не поширюється на об'єкти, які є „виключно художніми, або які були зведені над останками загиблих воїнів“.

Перед знесенням пам'ятника у селі Гарнцарсько з нього зняли табличку, яку перед цим хтось облив червоною фарбою. На табличці був напис:

Польща. Знесення пам'ятника в селі Гарнцарсько. (Фото: Мацей Кульчинський)

Польща. Знесення пам'ятника в місті Сельдце, за 90 кілометрів на схід від Варшави.

„Вічна слава героям, загиблим за честь і незалежність Радянської Батьківщини“.

Під час Другої світової війни Червона армія вибила нацистські німецькі війська з Польщі. А от комуністичний режим, який згодом прийшов у цю країну, більшість поляків розглядає як темний період у своїй історії. Свою незалежність Польща відновила у 1989 році.

Польська поліція повідомила, що пам'ятник на кладовищі у Кошаліні з 1950-их років був повалений за допомогою екскаватора, який в'їхав на цвинтар пізно вночі. На меморіалі був зображений радянський солдат, якого обіймає дівчина з голубом у руці.

23 березня у Хжовіце, що на південному заході Польщі, знесли обеліск на честь Червоної армії.

Представництво Євросоюзу провело зустріч

Яків Зубарев

Посол Євросоюзу в Ізраїлі Димитр Цанчев. (Фото: Яків Зубарев)

Ятка з українськими сувенірами.

Світлана Глаз

ТЕЛЬ-АВІВ. – Ізраїль підтримує Україну, і Представництво Євросоюзу в Ізраїлі організувало святковий прийом з нагоди Дня об'єднаної Європи. Про цю подію розповів мій колега кореспондент ізраїльської газети Яків Зубарев: „Що таке День об'єднаної Європи? Йшлося не про ту „об'єднану“ Європу, яку уявив у своєму запаленому мозку черговий „кремлівський мрійник“ XXI століття, а про ту, яка понад 200 років відстоювала право своїх народів на свободу та незалежність. Це був головний лейтмотив заходу“.

12 травня в найбільшому парку Тель-Авіва зібралися дипломати європейських та інших країн, акредитовані в Ізраїлі, депутати Кнесета, активісти громадських організацій, приватні підприємці та науковці, діяльність яких спонсорує Євросоюз, журналісти місцевих закордонних засобів масової інформації.

Цього разу почесними гостями представництва були посланці України. Гості тепло вітали Посла

України в Ізраїлі Євгена Корнійчука та українських артистів. У спеціальному кіоску можна було придбати українські сорочки-вишиванки ручної роботи, інші вироби, гроші від продажу яких передані на потреби українським воїнам.

„Особливе місце на заході було відведено взаєминам Ізраїлю та Євросоюзу в різних галузях народного господарства, медицини, туризму“, – продовжив Я. Зубарев.

Слід зазначити, що співпраця двох країн в галузі медицини має гарну тенденцію, яка набула поширення під час пандемії. 12 мільйонів доз вакцини Ізраїль одержав завдяки такій співпраці. Товарообіг із ЕС становить 30 відс. всього ізраїльського товарообігу. У 2021 році його обсяг сягнув 37 млрд євро, що на 6 млрд більше, ніж роком раніше. У грудні минулого року Ізраїль офіційно приєднався до дослідницької програми „Горизонти Європи“, що дозволяє ізраїльським та європейським вченим працювати над вирішенням

(Закінчення на стор. 11)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Франція збільшує допомогу Україні

ПАРИЖ. – Президент Франції Еманюель Макрон сказав Президентові України Володимирові Зеленському 17 травня, що Франція збільшить доставку зброї Україні найближчими днями. Він додав, що Франція готова відкликнутися на додаткові заклики на допомогу, як військову, так і гуманітарну. („France 24“)

■ Рада управління дезінформацією

ВАШІНГТОН. – Контroversія зростає навколо нового панелю, запропонованого Білим Домом. Секретар Департаменту Національної Безпеки (DHS) Алегандро Майоркас визнав 1 травня на телеканалі CNN, що адміністрація не змогла задовільно прояснити функції нового панелю DHS під назвою Рада управління дезінформацією під керівництвом Ніни Янкович. Навіть ліволіберальні ЗМІ, такі як „Politico“ і „New Republic“ висловили сумнів про потребу такої агенції. А. Майоркас сказав, що ціллю такого панелю є боротися проти чужоземних впливів. Сенатор-республіканець Джаш Гавлей з Мізурі порівняв це з Міністерством правди в антиутопійній новелі Джорджа Орвела „1984“. Критика зосередилася не лише на питанні, чи це обмежує свободу слова амерканцям, але теж і на особі керівника. Н. Янкович відкинула повідомлення в газеті „Нью-Йорк Пост“ про компрометуючі інформації на особистому комп'ютері Гантера Байдена, сина президента. Вона теж сприймала докази про нібито співпрацю колишнього Президента Дональда Трампа з Росією, які надавав колишній офіцер британської розвідки Кристофер Стіл. Найбільш контroversійні частини тих доказів були пізніше дискредитовані. („www.yahoo.com“)

■ Рекордове число смертей наркоманів

АТЛАНТА. – Центри для контролю хворіб (CDC) оприлюднили статистику 11 травня, яка вказує, що понад 107,600 американців померли від передозування наркотиками в 2021 році. Це рекордове число є на 15 відс. вищим від показників попереднього року, хоча в 2020 році зріст був на 30 відс. – під впливом пандемії коронавірусу. Найбільший ріст в 2021 році був на Алясці – 75.3 відс. Проблема наркоманії найбільше поширена серед індіан, а відтак серед афроамериканців. („NBC News“)

■ Гонг-Конг заарештував кардинала

ГОНГ-КОНГ. – Служба безпеки Гонг-Конгу 11 травня заарештувала 90-літнього Кардинала Джозефа Зена, єпископа-емерита й найбільш відвертого католицького ієрарха в Гонг-Конгу. Разом з ним заарештовано трьох інших осіб за їхню діяльність з гуманітарним допомогим фондом. Їх звинувачують у співпраці зі закордонними силами, коли вони були мужами довір'я цього вже розв'язаного фонду. П'яту особу заарештовано наступного дня за участь в заборонених вічах в 2020 році за жертв кривавого придушення Китаєм руху за демократію на Майдані Тіяннань в Пекіні в червні 1989 року. Фонд надавав допомогу тисячам демонстрантам заарештованих в 2019 році на протестах за демократію. Його розв'язано під тиском влади. Цього року вигасає дворічний термін контroversійної угоди між Ватиканом та Пекіном щодо призначення єпископів. США та інші критики засудили цю угоду, бо вона відсуває підпільних китайських священників та єпископів, які є вірні Римові. Ватикан висловив турботу арештом кардинала Зена. Кардинал був адвокатом за демократію і критиком ватиканської мовчанки на тлі переслідування християнських Церков на материк. У 2018 році він скритикував угоду Ватикану з Пекіном, кажучи, що це підриває довіру до Церкви. Два роки пізніше, кардинал Зен їздив до Ватикану з надією перекопати Папу Франциска призначити ново єпископа для Гонг-Конгу, якому будуть „довіряти люди“ і який не зігнеться перед утисками Пекіну в регіоні, але йому не вдалося зустрітися з ним. Китай переслідував численних католицьких єпископів; серед них найбільше знаний Кардинал Кунг Пін-меї, архієпископ Шанхаю в 1950-их роках, який відсидів понад 30 років в тюрмах за вірність Церкві. („The Washington Post“)

Церемонія прощання з Леонідом Кравчуком. (Фото: ТСН)

КИЇВ. – 17 травня Президент України Володимир Зеленський з дружиною Оленою взяв участь у церемонії прощання з Президентом України у 1991-1994 роках Леонідом Кравчуком. Церемонія відбулася в приміщенні Національного центру „Український дім“. Зеленські поклали квіти до труни Л. Кравчука, поспілкувалися з членами родини покійного та висловили їм співчуття.

У церемонії прощання взяли участь колишні та чинні високопосадовці, громадські діячі. Серед них мер Києва Віталій Кличко, колишній голова парламенту Олександр Мороз, міністр культури та інформаційної політики Олександр Ткаченко, брати Суркіси, міністр оборони Олексій Резніков, колишній очільник Міноборони Олександр

Кузьмук, ексміністр закордонних справ Володимир Огризко, керівник Офісу Президента Андрій Єрмак.

Поховали колишнього Президента на Байковому кладовищі в Києві.

Л. Кравчук пішов з життя 10 травня 2022 року. Під його головуванням 24 серпня 1991 року Верховна Рада УРСР ухвалила Акт проголошення незалежності України. 8 грудня 1991 року він став одним з підписантів Біловезької угоди, якою було констатовано припинення існування СРСР. Леонід Кравчук був удостоєний звання Героя України. Кавалер ордена Свободи та повний кавалер ордена князя Ярослава Мудрого.

Пресслужба Президента України, ТСН

Передбачити завтрашній день

Вже іде 86-ий день війни Росії проти України. Телеканали, електронні видання, соціальні мережі докладно інформують про ситуацію на різних напрямках фронту, про знищені російськими ракетами важливі промислові підприємства, лікарні, музеї, церкви, про вбитих мирних людей і дітей, про гідну подиву стійкість і героїзм Збройних сил України, які крок за кроком відвоюють від окупантів рідну землю на півдні і сході. Визволити всі загарбані рашистами території, вигнати нападника за його кордони і почати відбудову країни – до цього нині зводяться всі думки і почуття нашого народу і, звісно, усього світового українства.

Що так станеться – в цьому нема найменшого сумніву. Але треба розуміти, що за цією першочерговою, ясною для всієї спільноти найбільшою метою стоїть глибоке, фундаментальне питання майбутнього буття України. Щоб це питання знайшло єдино правильне рішення, треба усвідомлювати, що це війна не просто за українські території, а за державну незалежність України, за суверенне право української нації на життя і свободу. Слід тримати в пам'яті ту істину, що Московія є історичним, вічним ворогом України, і національно-визвольну війну українці ведуть, у різних формах, вже понад триста літ.

Досить було часу, аби збагнути, що Москва залишиться нашим ворогом, поки існуватиме. Навіть без Путіна.

Тож поки вона існуватиме, Україна не може бути нейтральною, позабльовкою, а мусить знайти надійний захист. Якщо триматися за звичні європейські реалії вчорашнього дня, то можна думати, що нема потреби щось вигадувати, коли є НАТО. І було б неправдою казати, що альянс нині байдужий до України і її визвольної війни. Ні, не байдужий, багато чим допомагає, але світ швидко змінюється, зникають коліси ясні принципи, виникають нові полюси сили і безпеки, можуть з'явитися й ефективніші військові союзи. Порядок, за якого одна держава застосовує своє право вето на вступ в альянс якоїсь іншої держави, явно несправедливий. Оборонний авторитет НАТО також дуже похитнувся через традиційний антиамериканізм Парижу, через розмови об'єднаних європейців про заснування їхньої власної, окремої від НАТО системи безпеки. А згадаймо, які мільярди доларів – до нинішнього дня! – пливають з Німеччини, члена НАТО, до Москви за російську нафту, фактично сприяючи Путінові у війні з Україною.

Мабуть, не за горами той день, коли історія нарешті навчить і Францію, і Німеччину, але Україну вона вже навчила. На Меморандум, подібний до того, що був підписаний в грудні 1994 року на Будапештському саміті Організації з безпеки і співробітництва в Європі, і в котрому був відсутній механізм практичної оборони України від збройного нападу на неї, Київ більше не поведеться.

З того, що нині активно обговорюється в експертних середовищах і з того, що впливає з практичної політики прихильних до України держав, можна зробити висновок про реальну близькість нового проукраїнського оборонного союзу. Можливо навіть – не лише оборонного, але й збудованого на добре переосмислених європейських і загальнолюдських культурних, духовних і моральних цінностях.

Запорукою його міцності і перспективності здатна стати Велика Британія з її традиційним вмінням позитивно впливати на баланс сил в Європі, а також Польща, Литва, Латвія, Естонія, котрі сприйняли напад московитів на Україну, як смертельну загрозу для них самих. І Туреччина, котру справедлива оборонна війна України спонукає зрікатися дипломатичної рівноваги між Києвом і Москвою та стати активним учасником цього нового альянсу, спроможного, сподіваємося, втримати світ від сповзання у хаос і безвихідні кризи.

З Божою поміччю це має збутися, звісно – після повної перемоги над московським фашизмом.

ІСТОРІЯ

Український Червоний хрест у загонах УПА

Марія Срібна

8 травня в усьому світі відзначали Всесвітній день Червоного хреста і Червоного півмісяця. Український Червоний хрест (УЧХ) був утворений у 1918 році. Проте з приходом радянської влади на українські землі організація втратила свою незалежність та була повністю підпорядкована більшовикам та до тієї політичної системи, що існувала в Україні. Своє нове життя організація Червоний хрест розпочала після окупації німцями українських земель. Місцева населення та військовополонені потребували опіки, медичної допомоги і ці проблеми могли бути розв'язані лише через відновлення організації УЧХ. Запроваджуючи новий порядок на підкореній території, німецьке військово-політичне керівництво вбачало в українському населенні опору в ліквідації радянського ладу і у становленні нового порядку, знаючи бажання українців до звільнення та самостійності. Але після переходу українських територій під юрисдикцію окупаційної адміністрації, гестапо почало вимагати ліквідації УЧХ, як не легалізованої установи. Проте, ще деякий час неформально УЧХ діяв під іншими назвами, або з'єднавшись з іншими гуманітарними організаціями. Єдиним місцем, де вільно і під своєю назвою УЧХ міг вести роботу були загонами УПА та контрольовані ними райони.

Підпільний УЧХ в загонах УПА поділявся на медично-санітарний, аптечний, господарський та харитативний відділи. Завдання медично-санітарного відділу полягало в організації медичної роботи в бойових частинах, санітарних пунктах, амбулаторіях, шпиталях. Аптечний відділ займався заготівлею різних лікарських трав та медичних препаратів, зберіганням ліків, виготовленням рослинних сумішей, стерильного матеріалу тощо. Господарський відділ організовував пральні, прядильні та займався зберіганням харчів. Харитативний відділ дбав про родичів заарештованих чи відправлених на заслання членів УПА. Також піклувався сиротами, яких влаштовували в сім'ї, що були на стороні ОУН-УПА. Крім того, до кола обов'язків організації входило у випадку смерті вояка УПА повідомляти його родину.

На підготовчих курсах УЧХ жінки вивчали анатомію та фізіологію людини, першу медичну допомогу, застосування лікарських трав, основи гігієни, хірургії. Також до програми навчання входили загальновійськові та ідеологічні настанови.

Одним з головних завдань УЧХ була організація санітарних пунктів у лісових зонах або в місцях, віддалених від головних доріг та різних військових і поліцейських об'єктів.

Референтурою УЧХ була розробле-

(Закінчення на стор. 10)

Петро Часто

(Продовження. Початок див. у чч. 18 і 19)

Тема цієї підступної, ретельно загорнутої в „добрі наміри“ і небезпечної не лише для України осі – „Париж – Москва – Берлін“ – входила в загальноєвропейський суспільно-політичний дискурс обачно, м'яко, немовби визрівала сама собою, з об'єктивних спонук, а тому ні в кого не викликала занепокоєння.

У Кремлі тоді сидів антикомуніст Єльцин, стратегію розвитку „нової“ Росії визначали такі прихильники вільного ринку, як знаменитий економічний реформатор Єгор Гайдар та практичний організатор російського господарського життя Анатолій Чубайс. Застосовану Гайдарем „шокову терапію“, без якої неможливо було перебудувати економіку після застійної советської плянкової системи, давно обезвласнене, інертне суспільство не прийняло, кар'єра цього направду нового проєвропейського діяча обірвалася.

Тим часом Чубайс з приходом до влади Володимира Путіна швидко переорієнтувався, передбачивши, що вчорашній кагебіст неминуче підпорядкує економіку своїм власним політичним цілям. Вже на початку 2000-их спритний господарник пропонує ідею „ліберальної імперії“:

Росія, використовуючи свої набуті за всю попередню імперську історію зв'язки з довколишнім, донедавна „єдиним советським народом“, може і повинна стати гарантом його економічного розвитку.

Особливим чином Чубайс наголошував на участі України у загально-російських економічних проєктах і невдовзі втягнув її в один з них – в „Єдині енергетичні системи Росії“. Під час відвідин Києва у грудні 2003 року Чубайс анонсував „правильний вибір“ майбутнього шляху для обидвох держав: „Не стратегія „Тузли“, а стратегія придбання енергетичних активів та інвестування в українську економіку“. Саме тоді, в грудні, прийшла до кінця історія з цим українським острівцем, де росіяни почали будувати дамбу задля з'єднання Тузли з російським берегом. Україна запротестувала, президент Кучма алярмово перервав візиту до Латинської Америки, трикілометровий, але стратегічно важливий острівець, залишився українським. При цьому, як знаємо, Кучма не був проти „ліберальної імперії“.

Інша річ, цей термін не сподобався академікові Дугінові, головному ідеологові Росії як „євразійської цивілізації“. Дугінці люто ненавиділи все, що пов'язувалося з поняттям „лібералізм“. Спритний і чутливий до політичної кон'юнктури Чубайс

(Закінчення на стор. 10)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення

☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510

Володимир Гончарик

E-mail advertising@ukrweekly.com

Передплата

☎ (973) 292-9800 x 3040

Володимир Гончарик

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Чесць пам'яті Леоніда Кравчука Зустрінемося в Улючі!

Через кілька годин після звістки з Мюнхена про смерть першого Президента незалежної України Леоніда Кравчука один мій добрий знайомий і багато в чому однодумець – людина багатьох яскравих політичних і публіцистичних талантів – написав пристрасний пост, в якому найчорнішими словами схаактеризував покійного, звинувативши його в масштабних злочиннях, заподіяних проти України.

Я не заперечую право цієї людини на негативну оцінку Л. Кравчука, тим більше що автор посту перебував на початку 1990-их років у самому епіцентрі непримиренного політичного протистояння націонал-демократів з комуністами, чільною постаттю яких був Л. Кравчук.

З того часу тягнуться вкрай критичні оцінки діяльності покійного. Розумію, що політичне життя має свої жорстокі закони „боїв без правил“, надто ж в епоху пост-модерну і проксі-воєн: тут не діє християнське правило „про покійника – тільки добре, або ніяк“.

І все ж – надто значною постаттю в історії України і світу залишиться Л. Кравчук, аби покласти перед його труною тільки залізний з колючого дроту чорний вінок ненависти.

Звістка про смерть Л. Кравчука сповнила моє серце, змучене багатьма нещастями 2020-2022 років, новим боєм: знав і шанував Леоніда Макаровича, хоч і далеко не завжди погоджувався з ним, розуміючи: кожна людина, а тим більше такого масштабу – є складним, суперечливим, невідомим твором Бога і Диявола, генетики та історії, родинних традицій й особистих чеснот, вад і уподобань.

Був час, коли Кравчук – процвітаючий номенклатурний комуністичний бонза – здавався (і був) безмежно далеким від мене – самотнього київського інтелігента некоммуніста, брата репресованого члена ОУН. Але сталося диво – і силою невідворотних історичних обставин Кравчук з біблійного „Савла“ перетворився на євангельського „Павла“, трансформувався з одного з ідеологів українського радянського комунізму періоду агонії на поміркованого „націоналіста“, будівничого національної держави. І вже перша зустріч з ним показала, що нас єднає спільна турбота за долю України, її політичну й екологічну безпеку. Недаремно Л. Кравчук, який рекомендував мене на посаду першого міністра охорони довкілля України, погодився очолити Національний комітет захисту Дніпра.

Я бачив Леоніда Макаровича в різних ситуаціях – під час його дискусій з ідеологами Народного Руху України, в ході його переговорів в Кремлі, коли Радянський союз зник як суб'єкт міжнародного права та геополітична реальність, під час міжнародних візитів Кравчука до США, Польщі та Ізраїлю – де повні розкрився його дипломатичний хист, беззастережне відстоювання ним національних інтересів Української новонародженої держави.

Працював з ним в Українській Раді миру, коли вже Кравчук не був при вищій посаді й хвиля підлабузників та владолюбців відхлинула з його приймальні. Нерідко разом з Дмитром Павличком ми заходили до офісу Леоніда Макаровича, розташованого на Грушевського поряд з будинком Кабінету міністрів, й вели довгі довірчі бесіди про життя і політику. Він не намагався приховати своє комуністичне минуле, не змальовував себе більшим „патріотом“, ніж був.

Так, він вийшов з ленінського френча, формувався і діяв у часи Брежнєва-Суслова, був наближений до гауляйтера України Щербицького, працював на зміцнення тоталітарного режиму. Але водночас він носив у своєму серці Україну, заповіти своїх батьків та земляків, пісні й мову своєї землі. Він пройшов школу націонал-комуністів типу П. Шелеста та Ф. Овчаренка, добре знав „Заповіт борцям за визволення“ Володимира Винниченка, який пророчо передбачив у 1949 році, що саме в Україні вибухнуть ідеї самостійності, й здійснять їх саме комуністи, „а не хто інший, не якісь сили ззовні, а тим паче не крихітна купка емігрантів“.

І в належний момент – у 1991 році, в належному місці – в Києві та Біловезькій Пущі – він здійснив головний подвиг свого життя, яким спокотував усі свої минулі й майбутні гріхи: став „термінатором“ Імперії зла – СРСР – та батьком Української нової державності.

...Чи знаєте ви, як працював ночами Леонід Макарович (а я це бачив), готуючи лише короткі тези своїх виступів, бо відзначався блискучою пам'яттю, глибоким шаховим (стратегічним) розумом, здібністю діялектика-полеміста; був людиною обережною і ходив „між крапельками“, але відчайдушною в головному своєму виборі – коли рішуче, ризикуючи життям, став на бік України, її визвольного пориву. Коли зрозумів, що російський імперіалізм та месіянство – головний ворог України. Споконвіку і донині. І в майбутньому теж.

Про це були його останні слова та думки... Щоб зрозуміти Кравчука, треба прочитати його книжки, особливо останню – „Перший про владу“, в якій відверто розповідає він про таємниці влади, дає безкомпромісні оцінки багатьом вищим персонажам української політичної сцени, розвінчує мітологічні фантазії, нагромаджені за роки незалежності. За це можна і треба простити гріхи Л. Кравчука, справжні й вигадані його недругами.

Мир його душі й Царство Небесне. Там він зустрінеється з Єльциним та Шухевичем й обговорить з ними попередні підсумки розвалу радянського союзу і перспективи наступного краху рашистської федерації.

Чесць його пам'яті.

Юрій Щербак,
письменник, Надзвичайний і
Повноважний Посол України

Незабаром над рідним Сяном знов з'їдуться улючани відзначити своє „злочинне“ свято. Приїдуть люди з усіх усюд, щоб побути з собою, щоб поговорити про минуле, щоб показати діточкам, де колись стояла хата їхнього тата або діда у рідних Бескидах, у рідних Карпатах. Тепер, вже після пандемії, я впевнений, що нас там буде знов багато. Знаю, що над Україною війна зависла, що москалі руйнують наші міста і села так, як колись зlodійна, злочинна акція „Вісла“ палила і руйнувала наші хати, наші храми в Лемківщині і над рідним Сяном.

Так згорів мій рідний Улюч лише тому, що він був наш, в більшості український. Про це будемо говори-

ти після молитовних відвідин каплички в Грушівці, а також на площі, де колись стояла нова церква в Улючі. І так зустрінемося над Сяном при „улючкій ватрі“ і будемо гоститися, і будемо співати пісні, як колись... Друзі, знайомі, родину, не будьте байдужі, хто тільки може, приїжджайте на наше свято до Улюча 28-29 травня поточного року. Власне 29 травня в Улючі, на Дубнику, в церкві-бабуні буде відслужена Літургія, а після неї священик зі свяченою водою стане над могилами тих, які там спочивають і заспіває усім: „Христос воскрес!“

Василь Шляхтич
Зелена Гура, Польща

Під час війни шукаю допомоги

До вас звертається єдиний в Україні незрячий доктор історичних наук. Темою моїх наукових досліджень є військова історія України та історія української діаспори. Я опублікував 5 монографій і понад 100 статей, у тому числі в Європі та Америці.

На жаль, моє рідне Запоріжжя знаходиться під ударами російських агресорів. Навколо йдуть запеклі бої, тому я був змушений шукати більш безпечне місце. Жодне з бомбосховищ в Україні не пристосовано для незрячих, тому я був змушений зна-

ходитися у квартирі, а моя донька відмовлялась мене покинути. Крім неї, у мене родичів немає. Тому ми обидвоє щодня ризикуємо життям. Просимо допомогти скористатися програмою для біженців в США, знайти громадянина США або благодійну організацію, які б змогли запросити нас до США. Багато інформації про мене є і в інтернеті. Моя електронна адреса: vobondarenko10@gmail.com

Д-р Володимир Бондаренко,
професор Запорізького
національного університету

Песик Патрон на тлі воєнного лиха

Черговий мовно-казуїстичний „шедевр“ з'явився на офіційній сторінці Укрпошти 14 травня, який звучить так: „Укрпошта розпочинає народне голосування за визначення тематики наступної поштової марки України часів воєнного стану“. Я свідомо виділив три останні слова цього анонсу, бо цей штучний термін є віддзеркаленням неграмотності апарату Укрпошти. Так які ж теми запущені у світ і нав'язані зверху для обговорення і „народного голосування“?

1. Героям слава! (присвячена Збройним силам України).
2. Путін. Москва палає. Гага чекає.
3. Найвідоміший песик у світі – пес Патрон.
4. Пісня „Ой, у лузі червона калина...“
5. Доброго вечора, ми з України!

Цікаво, що за мудреці склали такий напівабсурдний перелік і підсунули його для затвердження головному поштмайстру України Ігореві Смілянському, який тепер став одноосібним топ-менеджером марковидавничої діяльності Укрпошти, оскільки всі інші нагальні питання цього важливого відомства вже ним успішно вирішені?

Тема 1. Давно на часі і її належало вже започаткувати без зволікання. „Острів Зміїний“ з відомим сюжетом став світовим брендом, однак через повну непрофесійність менеджменту, виникла маса непорозуміння, яке

вже не „загладить“ ні випуск персоналізованої марки з аналогічним сюжетом, що є хитрим обманом осіб, які не є філателістами, ані повторний випуск марки даного сюжету в поєднанні з купонами, що невдовзі з'являться в обігу.

Тема 2. Повний абсурд, переписаний з білбордів і огорож, якому не місце на поштових марках. Не перетворюйте поштові знаки на низькопробні „фантики“.

Тема 3. Сюжет контроверсійний, який може бути і втілений, але після закінчення війни. Передовсім нале-

(Закінчення на стор. 10)

Call or text 914.220.4900 for assistance sending funds or email us at memberservice@sumafcu.org.
Reminder: Wire fees continue to be waived for funds being sent to Ukraine

NEED A SIGN FOR A RALLY OR IN YOUR WINDOW IN SUPPORT OF UKRAINE? CUT ALONG THE DOTTED LINE...AND GO!

WE SUPPORT UKRAINE

donate
www.sumafcu.org/stand-with-ukraine

#StopRussianAggression

For more info: www.ucca.org

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Річні збори Пласту в Канаді

Учасники річних пластових зборів 2022 року

Богдан Колос

ТОРОНТО. – Річні загальні збори Пласту в квітні відбулися як відео-конференція. Це був абсолютно новий досвід для всіх на крайовому з'їзді. По-перше, країна саме почала переходити обмеження та соціальну ізоляцію від епідемії коронавірусу. По-друге, представники Пласту були вражені нападом Росії на українські землі.

Понад тисяча пластунів в Україні зголосилися до Збройних сил, інші були записані на територіальну оборону і чекали своїх завдань. Багато волонтерів почали займатися матеріально-технічною підтримкою та доставкою гуманітарної допомоги по всіх областях для тих, хто потребує продуктів харчування чи ліків.

(Закінчення на стор. 10)

Василь Махно читав свої вірші

Поет Василь Махно у Філадельфії. (Фото: Стефан Фартушок)

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 12 травня відбулися читання поезії Василя Махна. Вечір організувало Релігійне товариство українців католиків „Свята Софія“ США за підтримки Осередку праці Наукового товариства ім. Шевченка у Філадельфії.

Вірші, прозу та есеї В. Махна перекладено польською, англійською, сербською, німецькою, вірменською, російською, румунською, словенською, малайською, литовською, чеською, португальською, еспанською, їдишем та івритом та іншими мовами. Перекладні видання В. Махна виходили в Ізраїлі, Польщі, Румунії, Сербії та США. Він лавреат літературних відзнак, зокрема Міжнародної премії „Повеље Мораве“ (2013), „Книга року ВВС“ (2015), Українсько-єврейської премії „Зустріч“ (2020). З 2000 року мешкає у Нью-Йорку.

На зустріч з українцями Філадельфії поет привіз добірку творів, нав'язаних війною в Україні. З початку російського вторгнення в Україну В. Махно ледь не щодня пише вірші. На його думку, „поезія повинна реагувати на війну незалежно від того, де ти мешкаєш. І реагує вона миттєво, адже поезія – це імпульс, це емоції, на яких будується вірш“.

Слухачам автор представив добірку воєнних віршів, які незабаром побачать світ у польському видавництві „Rogranicze“. Як зазначив, В. Махно, „мова – це кров суспільства і нації, її ідентифікація і код. Мова – це останнє, що полишає націю“.

Спілкуючись з присутніми, доповідач поділився творчими плянами й задумами, а також відповів на запитання аудиторії.

Товариство „Свята Софія“ США

КІНО ДЛЯ УКРАЇНИ

П'ятниця, 10 червня о год. 7 веч.
Субота, 11 червня о год. 7 веч.
Вступ 25 дол. — Дохід на користь України
Кількість місць обмежена
Квитки можна замовити заздалегідь: www.ukrainianmuseum.org

ПОВЕРНІТЬ САСИКА ДО МОРЯ

фільм Андріє Одежинської
Зустріч з режисеркою!
Виготовлення мультиплекції: Шарин Аліс Мурей
2022 р., Україна/США, 60 хв, англ. субтитри

Химерні радянські експерименти із зрошення на півдні України створили уповільнену екологічну катастрофу, яка триває й до сьогодні. Лиман Сасик на березі Чорного моря є точкою битви екоактивістів проти бракон'єрів, бюрократів і корупціонерів.

OFFICIAL SELECTION
PRINCETON ENVIRONMENTAL FILM FESTIVAL 2022

OFFICIAL SELECTION
Through Women's Eyes
Sarasota, FL 2022

Together We Are Ukraine

THE UKRAINIAN MUSEUM • УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
222 East 6th Street
New York, NY 10003
Tel: 212.228.0110
info@ukrainianmuseum.org
www.ukrainianmuseum.org

NYC Cultural Affairs The Ukrainian Museum's exhibitions and programs are supported, in part, by public funds from the New York City Department of Cultural Affairs in partnership with the City Council.

УНСОЮЗ ОГОЛОШУЄ ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ ТА НАГОРОД

ДЛЯ СТУДЕНТІВ НА 2022-2023 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Кандидати на стипендії або нагороди мусять:

- Бути активними членами УНСоюзу щонайменше два роки до **1-го червня 2022 року**;
- Під час останніх двох років, мати поліс мінімальної вартості \$5,000 (не включає поліс Термінового страхування);
- Бути прийнятими на студії до університету в США або в Канаді.

Апликація на стипендію або нагороду від УНСоюзу мусить бути вислана до 1-го червня 2022 року.

За точними інформаціями телефонуйте до Головної Канцелярії УНСоюзу або відвідайте сторінку „Наші Пільги“ на інтернетній мережі УНСоюзу:

www.UNAInc.org

Ukrainian National Association, Inc.
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
800-253-9862 ext. 3035

Про поспіх...

(Закінчення зі стор. 3)

До „Свободи“ написали, що у Хмельницькому перейменують 45 вулиць. І знову Купрін, Чайковський, герой Другої світової війни Іван Кожедуб, народжений в чернігівському селі. У Івано-Франківську з тією ж засадою 34 вулиці. І так далі...

Ще одна справа полягає у витратах на такі перейменування. Особливо у часі війни, коли увесь світ збирає пожертви для опорядження українського війська, на допомогу потерпілим від російської агресії. Перейменування вулиць – це не тільки виготовлення таблиць з новими назвами, а й величезний і коштовний обсяг змін у державній та громадянській документації. Варто зачекати до кращих часів.

Інститут національної пам'яті 30 квітня видав рекомендації щодо перейменування вулиць Києва й закликав не допустити знищення пам'яті про значущі для країни й столиці історичні постаті й події.

Інститут пропонує провести перейменування у три етапи. На першому перейменувати понад 20 об'єктів, які вже пройшли громадські та експертні обговорення та рекомендовані Комісією з питань найменувань. На другому перейменувати об'єкти, що стосуються географічних назв, пов'язаних з Росією та республіками колишнього СРСР (до речі, ряд таких назв є питома українськими, але співзвучними з російськими назвами). Третій етап доцільно провести на основі списку, оновленого у співпраці з фахівцями Комісії з питань найменувань.

Інститут надав перелік із 31-ої назви, які рекомендує зберегти. Вони пов'язані з людьми, які зробили важливий внесок в українську чи світову культуру, були прихильними до України, боролися з тоталітарними режимами чи зазнали від них переслідування. Також деякі назви з цього переліку пов'язані з поневоленними росією народами.

Отже, не варто поспішати, щоб потім, після війни, не повертати поспішно дерусифіковані назви.

Битва за Україну

(Закінчення зі стор. 2)

На Авдіївському напрямку ворог проводив штурм з метою взяття під контроль ділянки дороги Новобахмутівка-Новоселівка Друга, успіху не мав.

На Курахівському напрямку, за підтримки вогню артилерії та авіації, веде наступ на населений пункт Новомихайлівка, бої тривають.

Підрозділи окупантів здійснили невдалу спробу наступу в напрямку населеного пункту Мар'їнка.

У Шосткинському районі, на Сумщині, російські військові безуспішно намагалися здійснити сухопутний прорив кордону.

Українські військові відбили атаку росіян в районі міст Гірське, Золоте та селища Сиротине на Луганщині, окупанти змушені були відступити, втрати ворога – чисельні.

На півдні ракетно-артилерійські підрозділи ЗСУ завдали понад 60 уражень по позиціях російських військ, знищивши щонайменше 20 загарбників. Артилерією знищено російську батарею „Бук“.

Росія вивела у Чорне море 4 ракетних та 7 десантних кораблів.

Росіяни вбили в Україні 229 дітей, 652 дитини поранено. Неподалік селища Макарів Київської області виявили масове поховання розстріляних російськими загарбниками людей, один з убитих – громадянин Чехії. У Маріуполі за допомогою супутника виявили четверте місце масового поховання – біля Центрального кладовища.

Наслідки ракетних ударів: по Охтирці ворог випустив 5 ракет, пошкоджено дитсадок, їдальню, приватні і багатоповерхові будинки, 5 людей поранено; у Яворівському районі Львівської області ворог обстрілював військовий об'єкт, уламки ракети завдали шкоди залізничній інфраструктурі; по селищу Десна у Чернігівській області завдано ракетного удару, внаслідок якого 8 людей загинуло, 12 отримали поранення; два влучання крилатих ракет у міст через Дністровський лиман в Одеській області, ремонтні роботи потребуватимуть тривалого часу і витрат, міст непридатний для експлуатації.

ЕС допоможе Україні вивезти на зовнішні ринки призначені для експорту зернові, забльоквані у морських портах через війну.

Українформ

Представництво...

(Закінчення зі стор. 5)

проблем завтрашнього дня.

На підтвердження того, що світова спільнота на боці України, на захід Євросоюзу в Тель-Авіві не було запрошено посла Росії. Я. Зубарев висловив свою думку і з приводу теперішньої ситуації в світі, що думає про минулу і теперішню війни, оцінює самовідданість українських військових і звичайних громадян, жінок, дітей: „Я народився і виріс у колишньому Радянському Союзі, і скажу, що всі мої юні та зрілі роки пройшли під знаком пам'яті про війну. 15-річним юнаком прочитав три товстезні томи „Нюрнберзького процесу“, які досі не виходять з моєї голови. Пізніше вже, як журналіст, працюючи в місті головної бази російської

Північної флотії, постійно писав про ветеранів війни і моряків. За ці публікації став переможцем Всесоюзного конкурсу. Війна та ті, які боролися на її фронтах, були для мене святыми. До недавнього часу, доки на моїй колишній батьківщині не підняв голову новий нацизм, який вважає, що настав час перелаштувати світ, а Європу занурити в нове кровопролиття. Абсолютно геббельсівська пропаганда у поєднанні з цинізмом і байдужим ставленням як до життів свого народу, так і до життів народу, який не бажає танцювати під дудку „старшого брата“-сусіда – справжнє обличчя нинішніх правителів Росії. Я щиро душею з українцями, пишаюся їхньою стійкістю, мужністю, вони борються з упірями-москалями, які осквернили моє святе ставлення до перемоги 1945 року. Героям України, всім українцям – слава!“

СКУ дбає про Україну

Після запуску 16 лютого, бренд одягу, наклейок та інших речей Saint Javelin потрапив на передовиці у всьому світі. Культове зображення Марії Магдалини з протитанковим ракетним комплексом Javelin стало світовим символом опору України загарбницькій війні Росії. Крістіан Борис нещодавно відвідав Україну і подарував одну з культових футболок Saint Javelin Президентові України Володимирі Зеленському, а також Міністрові оборони України Олексію Резнікову.

„Крістіан і команда Saint Javelin показали, наскільки успішною може стати проста, але влучна ідея, і це було вражаюче бачити, як їхні наклейки, футболки, прапори та нашивки фігурують за найнесподіваніших нагод, – сказав президент СКУ Павло Грод.– З підтримкою Крістіана та команди ми продовжимо надсилати постачання на передову, що допоможе захищати українських героїв, доки Україна рухатиметься до своєї кінцевої мети – розгрому російської армії та відновлення повної територіальної цілісності України“.

Розпочинаючи у березні свою кампанію #UniteWithUkraine, Світовий конгрес українців поставив за мету суттєво вплинути на ситуацію з постачанням захисного спорядження для України. Люди прагнули допомогти мирним громадянам, які відважились стати захисниками України, а СКУ мав найкращу спроможність зібрати кошти та доправити нелетальні засоби захисту побратимам і сестрам на передовій. На сьогодні в рамках кампанії #UniteWithUkraine вже зібрано понад 21 млн дол. США та доставлено захисникам України тисячі броньованих шоломів, бронезилетів, респіраторних масок, аптечок та іншого спорядження.

Лише минулого тижня СКУ в рамках #UniteWithUkraine передав меру Києва Віталію Кличку бронезилети і бронешоломи на суму 4,75 млн дол. – це найбільша поставка спорядження станом на сьогодні. За підтримки Saint Javelin #UniteWithUkraine зможе постачати ще більше допомоги, аби українські герої мали надійний захист.

СКУ

ХРИСТИНА БРОДИН
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
CHRISTINE BRODYN
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
187 Henshaw Ave.
Springfield, NJ 07081
Tel.: 973-376-1347

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Ліцензований продавець
страховання життя
Ukrainian National Assn., Inc.
Tel.: 480-207-7070
e-mail: eugenemaria1968@gmail.com

UKRAINIAN FCU
WE START & END WITH U

Offering a Full Line of
PERSONAL & BUSINESS FINANCIAL SERVICES!
ПЕРСОНАЛЬНІ ТА БІЗНЕСОВІ ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ

- Checking accounts / Чекові рахунки
- Savings accounts / Ощадні рахунки
- IRA & Share Certificates / Сертифікати
- Loans / Позики
- Mortgages / Кредити на Недрухомість
- VISA® Credit & Debit Cards / Платіжні Картки VISA®
- Online & Mobile Banking / Онлайн і мобільний банкінг

Nationwide Access
Members have access to 30,000 no-fee ATMs and 5,000 Shared Branches nationwide through CO-OP network

UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION **УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА**

ROCHESTER, NY | AMHERST, NY | BOSTON, MA | BUFFALO, NY | CHARLOTTE, NC
CITRUS HEIGHTS, CA | FEDERAL WAY, WA | PARMA, OH | PORTLAND, OR
RANCHO CORDOVA, CA | SYRACUSE, NY | VANCOUVER, WA | WEBSTER, NY

ukrainianfcu.org
FEDERALLY INSURED BY NCUA

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

На підтримку України провели фестиваль

Левко Хмельковський

ІСТ-БРАНСВІК, Нью-Джерсі. – 14 травня в Комунальному арт-центрі міста відбувся великий благодійний Український фестиваль на підтримку України, яка страждає від агресії Росії. Фестиваль організував Central Jersey Donation Center – група добровольців, які збирають і висилають

Грузинський культурний центр Шота Руставелі

Багатий вибір пам'яток приготувала Вікторія Сазонова.

На фестивалі було багато гостей

гуманітарну допомогу Україні. Організаторами свята були Анастасія Більбат, Анна Мув і Едвард Мерроу. Гостей вітали посадник міста Бред Колен, равин Ерік Айденкramer. Солостка Христина Явдошняк з Йонкерсу, Нью-Йорк, виконала гімн України. Вона також брала участь у концерті з українськими піснями. Співали Ігор Щербань з Філядельфії та Еліна Грейпел з її оркестром.

Школа українського танцю „Надія“ (керівник Надія Лемега) привезла на фестиваль традиційний вітальний танець „Привіт“, а також ряд інших

танців. Велику програму грузинських танців представив Грузинський культурний центр Шота Руставелі з Брукліну.

Першим був танець „Ачарулі“, який називають „Аджарським танцем“, бо відрізняється від інших танців своїми походив з Аджарії, регіону Грузії на південному заході. Витончені та легкі рухи дівчат та юнаків були наповнені радістю, безтурботністю та невимушеністю. Грузинські танцюристи зачарували

(Закінчення на стор. 15)

Наталія Гончаренко і Михайло Андрець з Українського історично-освітнього центру УПЦ США.

Вечір поезії Олега Лишеги

Мирослава Роздольська

НЮ-ЙОРК. – Вечір поезії Олега Лишеги, який зорганізувала Вірляна Ткач 30 квітня в Українському музеї на Мангетені, був сповнений невидимої магії, яка не просто зачаровує, а залишає в душі слід. І це, насправді, небуденне явище, коли мистецтво діє у непрості часи, як цілюще зілля, як подих свіжого вітру, як відкритий простір для творчого духу.

Саме цей відкритий простір для режисерських фантазій відчула очільниця театральної групи „Яра“ Вірляна Ткач, коли понад 30 років тому, вперше їй потрапив до рук вірш Олега Лешеги „Пісня 212“. Цей код Нью-Йорка „212“ став немов би ключем до її творчих знахідок. У кількох рядках кожного твору поета вона побачила цілий світ Божого створіння – в його муках і стражданнях, пошуках себе і у дорозі до себе у

падінні і злетах. І врешті, ці образи у їхній спільній з поетом інтерпретації постали на сцені кількох вистав театру „Ля Мама“.

З розповіді про свої перші враження від поезії Олега Лишеги й розпочала Вірляна Ткач презентацію двомовної збірки поета „Dream Bridge“, переклад віршів якого англійською мовою у співпраці з Вандою Фіппс вона, власне, зробила.

На екрані пропливають світліни їх перших зустрічей з поетом, фотоальбом з його життєпису. Вірляна Ткач коротко описує, де, коли і при яких обставинах відбувалися ці зустрічі, згадуючи приємні і смішні ситуації. Зал жваво реагує, стає співучасником подій.

Читання поезії Олега Лишеги розпочалося якраз тим першим перекладним на англійську віршем „Пісня 212“ з циклу „Зима в Тисмениці“. Його читала Ванда Фіппс. Вона

Актори та учасники сценічного дійства. (Фото: Мирослава Роздольська).

разом з Вірлянєю Ткач багато років поспіль робить поезію українського поета доступною англійськомовним читачеві, як і багато інших творів українських письменників.

До мікрофона підходили, змінюючи один одного, актори Шон Іден, Ендрю Колто, Кет Ю, Софія Гутчінов.

(Закінчення на стор. 13)

Вечір поезії...

(Закінчення зі стор. 12)

Звучали англійською мовою „Пісня 2“, „Ведмідь“, „Лебідь“, „Ворон“. Жести акторів, їхні рухи – гра одного актора в кількох іпостасях водночас. Слово підсилювала музика Юліана Китастого і Пола Brentлі, який у виставі „Лебідь“ грав на челло. І це вже ціле театралізоване дійство.

На екрані були зображення з вистави „Ворон“ на сцені „Ля Мама“, постановка якої відбулася у 2011 році. В головних ролях присутні актори Ендрю Колто, Шон Іден, Кет Ю, котрі тепер були у глядацькій залі і Марин Буш. Модернізм режисерських фантазій навіть у такому короткому зафільмованому фрагменті вражає.

Коли сіяли цю траву – вчора?
Сьогодні? –

А бач – вже зійшла...
Цікаво, чи моє просо зійде? –
Я сипнув десь тут його, під вікном...
Як низько похилилась вишня...
За нею цілий гай молодих ясенів,
Далі високі берести,
А за ними вже стіна...

Ця стіна у постановці Вірляни Ткач – жива. Вона безкінечно рухається силою думок, що наступають одна на одну.

„Міст снів“ українською мовою у виконанні поетеси, перекладачки, доктора слов'яністики в університеті Торонто Марії Ревакович прозвучав особливо зворушливо. А поет і актор Боб Голман, який читав поезію „Дуб“, своїм розлогим капелюхом нагадав мені батька Олега – Богдана Лишеги – вчителя німецької мови у нашій школі. Він був, як у нас в Тисмениці казали, високий і потужний, як дуб. Сама ж поезія „Дуб“ – це реальна картина з життя нашого кушнірського містечка.

Просто під дубом дорога,
Нею віддавна снують
на фабрику кушнірі,
Досвіта зіщулені в тумані,
(Річка спить при самій дорозі)

Вірляна Ткач розповідає про життєвий шлях Олега Лишеги. (Фото: Павло Терехов)

Гукають чоботам
брязкають дзвоники
На жіночих роверах
і коли проминають,
В ніздрі б'є дух кролячої шерсті.

Зі свого дитинства пригадую, як сотні містян вранці „на жіночих роверах“ поспішали на хутрову фабрику, а після 4-ої пообіді, як тільки затрубить фабричний гудок, поверталися і „гострий дух кролячої шерсті“ тягнувся за ними шлефом. Боб Голман – поет, аналізує поетичне слово українського колеги у вступі до цієї двомовної збірки поезій „Міст снів“.

Недавно видана книжка, наче щойно спечений хліб, ще пахне свіжістю, з автографами перекладачів – це приємний дарунок для любителів поетичного слова як україномовного так і англомовного читача.

Виступ гурту „н“ зі старовинними автентичним „б“ у неперевершеному виконанні трьох дівчат Аліни Кузьми, Сани та Зої Шепко – це ще один приємний дарунок цього вечора. Природність наспівів з далекого минулого, як і сама поезія Олега Лишеги, така ж правдива, чиста дуже підходили одні одним. Велика подяка Вірляні Ткач і всім організаторам за такий чудовий вечір.

Пекар-переселенець годує хлібом

Пекар Сергій Граур. (Фото: Олександр Костирко)

Олександр Костирко

ЗОЛОТОНОША, Черкаська область. – На території базару працює пересувна пекарня „Птах“, яка випікає смачні та ароматні лаваші. Власник її, Сергій Граур, – з Одеської області. Останні три роки проживав у селі Горенка Київської області, де створив власну пекарню. У період війни його хата і пекарня були пошкоджені, тому він тимчасово переїхав з родиною в Золотоношу до родичів дружини.

Пекар місить тісто вручну і випікає його у власноруч зробленій печі. Металева піч вмістилася на причепі легковика. Жар у ній пекар напалює із дров, що надає випічці особливого присмаку бабусиного хліба з далекого дитинства.

Майстер розповів, що у печах мож-

на приготувати все: і паляницю, і борщ, і м'ясо, але піч, на якій він працює зараз, зроблена спеціально під лаваші. Пекар щиро мріє, що настане тиша, і він зможе повернутися додому, у свою рідну пекарню, назва якої символічна. З молдавської прізвище Граур означає шпак – пташка, яка і розміщена на логотипі пекарні.

LAW OFFICES OF ZENON B. MASNYJ, ESQ.

In the East Village since 1983

Serious personal injury, real estate for personal and business use, representation of small and mid-size businesses, divorce, wills and probate (New York matters only).

(By Appointment Only)

140 Second Avenue
New York, NY 10003
212-477-3002
zbmasnyj@verizon.net

If 212-477-3002 landline busy,
please call 201-247-2413

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки,
тканина до вишивання, рушники,
коралі, пояси, кераміка, різьба
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

UKRAINIAN NATIONAL
ASSOCIATION, INC.

2200 ROUTE 10,
PARSIPPANY, NJ 07054

WWW.UNAINC.ORG
800.253.9862

STAND WITH UKRAINE

NEW LONG-TERM ANNUITY RATES

9 YEAR 4.65%*

7 YEAR 4.00%*

5 YEAR 3.50%*

* FIRST YEAR RATE. MINIMUM GUARANTEED RATE 2%
RATES SUBJECT TO CHANGE. NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

Ділимося сумною вісткою, що 29 березня 2022 року відійшла у Божу вічність наша найдорожча Мама, Бабуся і Прабабуся

св. п.

Александра "Леся" Мочула

(з дому Лотоцька)

народжена 21 листопада 1928 року в Острові, Тернопільська обл., Україна, дружина покійного Василя, парафіянка Української католицької церкви св. Миколая в Пасейку, Нью Джерзі, членка клубу сеньйорів, членка 70-го відділу СУА, довголітня членка Пласту, куреня „Буриверхи“.

У глибокому смутку залишилися:

донька Муса з чоловіком Ричардом Джейкенс
сини: Роман з дружиною Вірою
Богдан з дружиною Лідою
внуки: Адріан Джейкенс з дружиною Самантою
Таня Джейкенс
Данило Мочула
Діянка Мочула
правнуки: Картер і Юліяна Джейкенс
та ближча і дальша родина в США, Канаді й Україні.

Похоронні відправи відбулися в церкві св. Миколая в Пасейку, Н. Дж., а відтак на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

В пам'ять покійної пожертви можна складати на:

- St. Nicholas Ukrainian Catholic Church, 60 Holdsworth Ct., Passaic, NJ 07055
- Razom for Ukraine (razomforukraine.org)

Вічна їй пам'ять!

Ярослав (Славко) Конопада

мирною, природною смертю відійшов у вічність 28 лютого 2022 року, проживши 92 роки. Залишилися в глибокому смутку дружина Надія Васкан, сестра Ірена Конопада, син Андрій Конопада, дочки Наталя Бурджесс (Майкел) та Дарка Стебівка (Мирослав), онуки Оленка Бурджесс та Стефан і Александра Конопада, дальша рідня в Канаді й Огайо (США).

Ярослав був дуже активним членом української громади у Детройті (Мишиген) і щедро сприяв багатьом організаціям, підтримуючи релігійні, культурні та освітні інституції. Він був одним з головних організаторів в детройтській околиці проекту створення фундації Гарвардського Українського Інституту та був гордим свідком успішного результату своїх зусиль.

Ярослав народився 19 грудня 1929 року в селі Потік поблизу Рогатина у західній Україні. Подолав перешкоди воєнних обставин в Європі та врешті утік від більшевницької навали. Після перебування у таборах для переміщених осіб у Берхдесгадені в Німеччині, прибув до Перт Амбой в Нью Джерзі, де на початку 1950-их років мешкали його бабуся і дідусь. Шукав роботи в Детройті і певний час працював на двох окремих повноробочих працях в автозаводах, та одночасно навчався англійської мови. Після цього він почав навчання з будівельної торгівлі. Одружившись з Галиною Цісарук у 1956 році, він відкрив своє власне підприємство Standard Building Company. Ця фірма спорудила багато порядних домів в околицях Детройту, в основному у Воррені. Славко часто займався добровільними проектами ремонтування. Він був талановитий і кваліфікований столяр, який допомагав багатьом людям з домашніми проектами та організаціям з будівельними проектами. Оселя „Діброва“, популярна серед української молоді та діаспори, користалася з його експертизи, як також Пласт, молодіжна організація скавтів. Він побудував та зремонтував декілька будинків на цій площі.

Ярослав мав багато захоплень. Він милувався музикою та грав на гітарі, фортепіані, акордеоні та мандоліні. Його цікавила астрономія та навчання Карла Саґана. Любив ходити на концерти та підтримував багатьох артистів. Залюбки ходив на виступи Детройтської симфонічної оркестри. Також любив спорт, зокрема футбол, лещетарство, відбиванку і вболівав за спортову команду Detroit Red Wings. Він багато подорожував по Європі і особливо йому було приємно відвідувати Україну в День святкування Незалежності. В пізнішому віці йому пощастило подорожувати з другою дружиною Надією до Флориди і Мехіко.

Його сусіди та друзі мило пам'ятатимуть його як Jerry, який часто відвідував улюблені ресторани, The Master's, Tony's Pizzeria, Ryan Grill-Coney Island та інші в околиці Медисон Гайтс і Воррен. Славко також любив проводити час в Українському центрі у Воррені, де відвідував давніх друзів. Люди, які добре знали його, пам'ятатимуть його почуття гумору і здібність ошасливлувати людей. Коли запитували його: „Як Ти маєшся?“, він любив відповідати: „Як горох при дорозі!“ Українська музика, танці, поезія та історія були важливими частинами його зацікавлень в житті. Його діти успадкували цю любов у серцях до рідної землі.

Ярослав не бажав формального, офіційного похорону; родина влаштуватиме приватне вшанування пам'яті. Його близькі просять, щоб в пам'ять св. п. Ярослава, друзі пожертвували фонди для гуманітарної кризи, яка зараз відбувається в Україні.

В останні дні свого життя Славко, на щастя, не мусів бути свідком трагічних подій в його улюбленій Україні.

Вічная пам'ять!

KULINSKI MEMORIALS

809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027

KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

UNION FUNERAL HOME

LYTWYN & GRILLO

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

Nicholas J. Grillo, Manager

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА

Our services are available

anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами

на цвинтарі в С. Бавнд Бруку

і перенесенням тлінних останків

з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)

UNION, NJ 07083

908-964-4222

www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами

в **BRONX, BROOKLYN,**

NEW YORK і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор

Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

VARSHAVSKY MONUMENTS

1152 Route 10 West, Suite N, Randolph, NJ 07869

862-219-5344

E-mail: VarshavskyMonuments@gmail.com

ПАМ'ЯТНИКИ — МАВЗОЛЕЇ

Великий вибір граніту • Індивідуальний дизайн
Гравірування на граніті • Керамічні фотографії на пам'ятники
Замовлення, виготовлення і встановлення в штатах NJ/NY/PA

MONUMENTS

Oblast Memorials Co.

PO Box 746, Chester, NY 10918

Tel : 845-469-4247

Custom Designed Quality Monuments

Serving NY/NJ/CT Cemeteries

e-mail: oblastmemorialsco@gmail.com

web site: www.oblastmemorials.com

BILIBGUAL HOME APPOINTMENTS

Шановні читачі! Жалібні повідомлення з приводу відходу своїх близьких і друзів просимо висилати на електронну адресу відділу оголошень „Свободи“: advertising@ukrweekly.com

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union
САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

Обслуговуємо членів кредитівки та українську громаду з 1951!

Скористайте з наших Сертифікатів

Також доступні інші терміни!

2.02% APY*
5 Year Certificate

1.71% APY*
3 Year Certificate

1.56% APY*
2 Year Certificate

1.41% APY*
1 Year Certificate

*APY - Відсотки у річному відношенні з денно нарахованою дивідендою. Штраф нарахований за передчасне закриття сертифікату. Мінімальна сума на відкриття сертифікату - \$500.00. Дивіденда може бути змінена в будь який час та діє з 7/17/2020 року.

Телефонуйте:

Головний офіс:
Tel:(212) 473-7310

Кергонксон:
Tel:(845) 626-2938

Юніондейл:
Tel:(516) 565-2393

Асторія:
Tel:(718) 626-0506

Лінденгірт:
Tel:(631) 867-5990

Toll Free:(888) SELF-REL

Email: Info@selfreliancenyc.org

Website: www.selfreliancenyc.org